

In amintirea lui Gyuri (Gheorghe) Amigo
Marturiile prietenilor si colegilor de clasa

Din arhiva lui Anti Shlomo Katz

Tomi Laszlo

Cu Gyuri Amigo ne-am imprietenit in perioada cand am lucrat alaturi in detasamentul de lucru de la "Baia Garnizoanei" aflat in spatele Spitalului Militar din Timisoara. Era un baiat inteligent, simpatic si bun tovaras de munca. Misiunea noastra era sa transformam una din cazematele ramasite ale cetatii in adapost antiaerian pentru comandamentul territorial al armatei. In acest scop am consolidat acoperisul cazematei cu o placa de beton armat, la care urma sa mai adaugam un strat suplimentar, compus din blocuri de piatra consolidate in ciment.

In dimineata zilei de 4 iulie, maistrul Taub, seful de santier, a cautat voluntari pentru transportul pietrelor de la depozitul care se afla langa ILSA. Era munca destul de grea, pentru ca trebuia sa incarcam niste blocuri de piatra de cca 10 kg fiecare, dar eu m-am prezentat si am incercat sa conving si pe alti prieteni sa vina, caci era o ocazie "sa mai iesim din santier". Asa ca alarma aeriana ne-a gasit langa ILSA, unde ne-am adapostit in santuri si de acolo am privit grupa de bombardiere americane zburand peste oras. Erau cca 70 de avioane de bombardament care zburau destul de jos, caci nu exista nicio aparare antiaeriana, nici tunuri, nici avioane de vanatoare. Am ascultat cu groaza exploziile bombelor care se tot apropiau de noi, dar care s-au oprit inainte sa ajunga la noi. Dupa ce bombardamentul s-a incheiat, ne-am intors la santier cu carutele incarcate. Atunci am aflat vestea tragica: una din ultimele bombe a cazut in imediata apropiere a cazematei, intre doua santuri antiaeriene pe care le-a strivit. Baietii aflati in celelalte santuri au sarit imediat cu sape si tarnacoape sa dezgroape santurile atinse, dar n-au mai reusit sa salveze cele 30 de persoane care au murit sufocati. Printre victime se aflau 20 soldati care s-au refugiat din Spitalul Militar si 10 baieti din detasamentul nostru. Gyuri care n-a venit cu noi la transportul de pietre a fost printre ei .

Caracteristic acelei perioade: in adapostul pe care l-am construit si care se afla la cativa metri de bomba n-a patit nimeni nimic, acolo se refugiasera doar cativa militari de rang inalt. Nici muncitorii din detasamentul de evrei, nici militarii din spital nu au fost admisi, cu toate ca era loc suficient.

Interesant de mentionat ca unul din cei care au venit cu mine la depozitul de langa ILSA a fost Gyuri Kurtag, devenit mai tarziu una din personalitatile muzicale importante ale zilelor noastre.

Anti Shlomo Katz

În clasa noastră un singur elev era mai în vârstă: Gheorghe Amigo (Amigo Gyuri). El a fost la muncă obligatorie la șaptele de tranșee care serveau ca adăpost, nu departe de Piața Libertății, unde era tramvaiul 5 spre Mehala. Acolo era și spitalul militar și nu departe a fost sau încă este calea ferată care trecea din Gara Mare din Iosefin spre Gara Mica din Fabric.

În ziua de 4 iulie 1944, Timisoara a fost bombardată de avioane americane. Obiectivul lor era Gara Mare și au și distrus linia de cale ferată. Fostul nostru coleg a intrat cu încă câțiva soldați într-o tranșee și a avut ghinionul ca o bombă a explodat exact acolo. Cred că a fost singurul elev care a murit în urma acestui bombardament. Fotografia lui apare împreună cu absolvenții liceului comercial, înramată negru. Era cel mai bun elev.

Bubi Aroesti

Amintire amară este moartea tragică și prematură a colegului nostru de clasă din Liceul Comercial Israelit. În ziua de 4 iulie dimineața, o bombă americană (În acest bombardament a fost complet distrusă gara) a pus capăt vieții prietenului nostru în vîrstă de 18 ani. A fost jale în oraș, să nu vorbesc de durerea pierderii prietenului nostru, mult timp ne-a trebuit să revenim.

Gyuri era cu un an mai în vîrstă decît noi. În 1944 am fost elevi în cl.VII. de liceu, dirigintele fiind dr. Polak Tiberiu, profesorul de contabilitate. Director era Dr. Izidor Marton, poreclit Somma. Gyuri era fiu unic, tatăl lui era comerciant, locuiau în Iosefin.

Îmi aduc aminte de tabloul de absolvire, din păcate l-am pierdut.

Gyuri Amigo z"l va rămîne pe veci în memoria noastră.

Riki Friedmann

Pe Amigo Gyuri l-am cunoscut, săracul, s-a prăpădit. După război, am lucrat cu mama lui într-o fabrică.